

(המשך מעמוד 29)

ברנס על העיתונות העיברית ראה אור בשפה האנגלית, בירושלים, ב-1961. בי ספר הוא מתאר את ראשית צעדיה של העיתונות בארץ. את תפקידה המכריע של תולדות המדינה כמפתח השפה העיברית ותרבותה. כממה מפיקי הספר מפרט ברנס את ייעודה של העיתונות, ומדגיש את השפעתה על החיים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים של היישוב - תוך שהוא מנתח את ההבדלים המהותיים בין העיתונות השונים.

מישטרה

ניקמת השוטר

האם נקם קציני המישטרה באם שמירכה להיענות לו, עיירי מעצר בנה?

ירדתי עם הקצין שימעון חן במדרגות, ושאלתי אותו מה יהיה הסוף, הוא אמר לי: בואי נהיה ידידים, ואז נסגור לבן

יצחק ציון, אמו ועו"ד אורן, נהיה ידידים

שימעון חן, ניסתה לברר מה עלה בגורלו. חן לא היה באותה שעה בתחנה, ומשום כך פנתה אל הקצין ציון לוי. היא אמרה לו כי היא חוששת לחייו של בנה, בשל סירובה להיענות להצעה שהציע לה חן עוד כחודש ספטמבר.

כעבור שלוש שעות טילפן שימעון חן לדירתה של שרה ציון ושוחח שם עם כלתה שימחה, אשתו של העצור יצחק ציון. איך מותקן הולכת לספר סיפורים כאלה? אמר לה. אני אלך עם גרוטאה כזאת? בעלך עכשיו בידי? כפי שצויין בתצהיר, הוסיף שבתוך חצי שעה יבוא אל ביתה של שרה ציון.

היא הומינה אליה את עורך-הדין אברהם אורן, מחשש שהקצין שימעון חן ינסה לעצור אותה. חן הופיע בביתה בלויית שוטר נוסף, ואמר שבא לברר את העניין ולשמע את טענותיה של שרה במראווי-ניו. היא חזרה על סיפוריה, והזכירה לו את הצעתו בדבר הידידות המותרת סגירת התיקים. הקצין הגיב בהתרגשות גלויה, והיא הודיעה לו כי למחרת היום תבוא אל מפקד תחנת כפר-סבא יחד עם כלתה, כדי להגיש נגד חן תלונה רישמית.

התכשיט ברח! בנאה לשם, לי-מחרת בבוקר, פגשה שרה ציון בחצר תחנת-המישטרה את הקצין ציון לוי, אשר הודיע לה: התכשיט שלך ברח, ועכשיו עוד יירו בו. היא רצה לתדרה-חקירות, ובהגיעה לשם שמעה כיצד בלש בלבוש אזרחי אומר ללוי: תפסתי אותו!

רצתי מבהלת לחדרו של הקצין חן, מספרת האשה בתצהירה, וראיתי שם את בני שוכב על הריצפה, כולו חבול, ללא יכולת לדבר, עיניו עצומות, ריר נוזל מפיו והוא אנאן וגונח. צעקתי לקצין חן: מה שאיימת אתמול בטלפון, עשית עכשיו!

בניתיים הגיע למקום רופא, והחל לטפל בעצור. האם פרצה בצעקות, ואז ציינה חן לעוצרה ולהעבירה לבית-המעצר באבוכי-כביר. היא התעלפה, והשוטרים גררו אותה לחדר-החקירות. אחרי-הצהריים שיחרר אותה חן בערבות ושלחה לביתה. השופט ג'ימסון, לפני השופט דב לוי, טענה נציגת המדינה, עורכת-הדין דורית שפירא, שהעצור יצחק ציון נחבל בעת שסוכל נסיון-הבריחה שלו. אך פרקי ליטו, אברהם אורן, הסביר לשופט כי הצעיר ניסה להימלט בשל המכות שקיבל מחוקריו.

חוקר-המישטרה נתבקשו להסביר ל-שופט מדוע הם מבקשים לעצור את יצחק ציון, והם טענו כי נתגלו פריצות רבות, שבוצעו בשיטה מיוחדת, כששאל השופט מהי אותה שיטה מיוחדת, גימגמו השוטרים, אינני רואה כאן שום שיטה! הגיב השופט בחריפות.

חקירתו של יצחק ציון תחתיים השבוע. אך חקירה נוספת בפרשה זו עומדת עתה רק בתחלתה. זוהי חקירתו של קצין-בדוק את התנהגותו של קציני-המישטרה שימעון חן בפרשה.

ישראלים בחו"ל

יום ישראל

עם ישראל חי - בניוירוק!

בישראל, לא כל יום פורים, אבל בניוירוק, כמעט כל יום הוא יום ישראל. שבוע טיפוסי של ישראל-יורד או מת-נחל (ארצות-הברית) נראה כך: יום א': כנס קצינים בבית-כנסת ניוירוקי. הקונסול הכללי, קצין בכיר בעצמו, מרצה על בטחון ישראל. מוגשה שתייה קלה ושירים שירי ציון. נהגי ה-מוניות הישראליות (1000 מתוך 45,000 נהגים ניוירוקים, לפי המניין האחרון של העירייה) מסייעים את הקהל הביתה. יום ב': לקריאת המודעות האומרות, בואו ושמעו: מנחם בגין, ראש ליכוד, ראש אצ"ל, יופיע ביום שני. מתכנסים אהבי ציון בבית-כנסת אחר, הפעם זה של בני ירושלים, בחיוב 88 ממערב לברודוויי.

יום ג': הולכים למסעדה ישראלית. לית אוכלים (בדברי מודעות-הפירסום בתחנת השידור כאן ישראל) אוכל ישרי אלי, שותים בירה מנכב, מקנחים בקרם בוואריה ישראלית ומשלמים בכסף אמריקאי. יום ו': יוצאים לסופשבוע, ישראלית (המשך בעמוד 42)

אלי, למה עזבתו?

(המשך מעמוד 31)

תדורג בין המקומות אחד עד שלוש. השחקנים רואים היטב את העבודה שאני משקיע בשדה. אין זה פלא. שלאורך כל שלבי הפרשה הם נתנו לי גיבוי מלא.

הרב נחמד משלוותו

שחזרתי לאמן את הקבוצה, באמצע השבוע שעבר, אמרתי להם בפשטות, שאני קשור אליהם. באותה היר-מנות הודיעו שהשחקנים שהם הולכים אחרי בניצוחו, או אפילו בהפסד. ראש הקבוצה, אלון כרדור, נשא דברים נרגשים. הדבר רים שהוא אמר רק ביטאו את היחס שקיבלתי מהשחקנים. את שתי הנקודות, אמר כרדור, אנחנו מבטיחים לאל, עד כמה שאני הרגשתי, הם הרגישו על בשרם את עונמת-ההפסד שנגרמה לי.

גם לברכה פוקס, רעייתו של המאמן, יש מה לומר לגבי הפרשה: אני לא ידעתי גדולה בכדורגל, אבל אני יכולה לומר בפה מלא, שבארץ הזאת מאמינים הם הפקר. ברנע שמפטרם מאמן - פוגעים גם במישפחה. ככלות הכול, זה מיקצוע. זה המיקצוע של בעלי. זה לא הובי. בזה הוא עוסק 24 שעות ביממה. הקורבן הבא! היא מסיימת, הוא רק שאלה של זמן.

פרשת פוקס התרידה אפילו את רבה של מכבי יפו, הרב אברהם בכר, משלוותו. במיכתב למערכת אחד העיתונים, כתב הרב: ברכתי, שהחיינו על שיא חדש ומיוחד-במינו, ובטח שאין שני לו בכל העולם. שיא שגם אנשי חלם המפורסמים לא היו מתביישים בו. מדובר, בחוזה שלא נחתם בין הנהלת הפועל באר-שבע לבין המאמן, בחופשה מאונס, אלי פוקס. חוסר מינימלי ואבסולוטי של יחס וכבוד כזה לא נשמע ולא היה. האם זהו הכבוד שצריך לשלור בין קבוצת-כדורגל, הנהלה והיושבים בראשה, לבין האיש שבידיו נתנה הקבוצה, להדריכה ולאמנה? האם ליחס כזה זכאי אלי פוקס. בחיר כדורגלני קבוצת-הפאר של מכבי תל-אביב והניבחרת הלאומית שלנו בכל הזמנים?

האם אין בבאר-שבע איש יותר חכם ונכון מהחתום על חוזה מביש זה? היש בנמצא אפילו בנינגלים של אמונה או אפריקה איש שירשה לעצמו מה שהירשה לעצמו מר א. טל?

כל הכבוד לך, אלי פוקס, הסטירה שסטרט על פניהם בזה שלא הסכמת לחתום על חוזה מביש זה, מוסיפה לך ולאירגון המאמנים שאחה חבר בו - רק כבוד. ולתשומת-לב חברות הביטוח בארץ: הנה, יש לכן ג'וב חדש, ביטוח לנקודות ליגה, ליותר פרטים נא לפנות לקבוצת הפועל באר-שבע.

עוד בתחילת השבוע נשמעו הדי הפר-שה. אדם טל, יושב ראש הנהלת הפועל באר-שבע המתפרט טען, להגנתו, שאמאן חייב לתת את הדין. חוזה ש הנקודות, טען אדם טל, הוא מעין גליון-ציונים של המאמן. היינו, אם ישיג, פוקס שש נקודות מתוך עשר אפשריות הוא יקבל את הציון - שש.

שכר ועונש - לכולם!

אולי, באמת, טוען פוקס, הגיר-עה השעה לפתוח עידן חדש של שכר ועונש גם בכדורגל. אבל המאמנים לא יסבלו שתנהגת שכר ועונש, תהיה רק ביחס למאמן הכדורגל. גישה זו תצטרף להקף גם את כל הסובבים אותה. את הנהלת הקבוצה, למשל, שתבקש לתת את הדין או להתפטר על ביצוע רכש בל-תימוצלה, או קופה הסובלת מגרעונות. מדבריו של אלי פוקס ניתן להמשיך ולהגיע לעוד מסקנות מתבקשות אחרות, אם תונהג שיטת השכר-העונש שתקף את אלה הסובבים את המאמן. גם לשחקנים ייחתמו סעיפים מחייבים. השוער יידע שמעבר לכמות מסוימת של שערים שהוא עלול לספוג, יתן את הדין. החלוצים יידעו שאם לא יכבשו כמות שצריכים - יתנו את הדין.

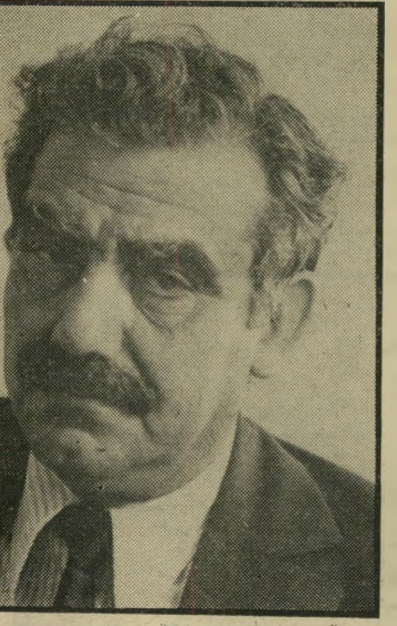
אפשר להמשיך הלאה, גם לסדרנים ול-עסקני מועצת הפועלים, וגשו להתימה חזוים ססעיפיהם דנים בשכר ועונש. ומי אמר שדווקא מזכיר מועצת פועלי באר-שבע - אורי סגן, זה שממנה את חברי ההנהלה - יהיה מתוסס מסעיף השכר-העונש?

צבני הראל!

לפני שנתיים נבחרתי לוועד-העובדים של המיפעל, והתמנית גם כחבר האיגוד הארצי של התעשייה הצבאית. מובן ש-כנציג העובדים היו לי בעיות עם הנהלת המיפעל, אבל כדור-כדל הגענו להבנה ומצאנו פשרות. התופעה החריגה הראשונה שנתקלתי בה הייתה פרישת חברי-ועד, כמעט כל מי שהיה חבר-ועד בשנים האחרונות עזב את המיפעל אחרי שנתיים

מכונת ה"פולקווינג" הקטנה נעצר רה סנטימטרים אחדים לפני שער הברזל הגדול של מיפעל התעשייה הצבאית, השוכן ליד חיפה. בתוך ה-מכונת ישבו ארבעה פועלים, המשמשים מסגרים ורתכים באותו מיפעל. עוד לפני שנעצרה המכונת החלו רצים לעברה קציני-ביטחון אחדים. קציני-הביטחון הראשי של המיפעל ניגש אל נהג ה-מכונת, יהודה מירוחי, העובד במיפעל זה שמונה שנים. פתח את דלת המכונת וצעק: צאו החוצה! אין לכם מה לעשות במיפעל! הסתלקו מכאן! תוך דקות ספורות התפתחה תקרית אלימה, מלווה אגרופים ומהלומות, כשבמחנה ה-אחד קציני-הביטחון, ומולם פועלים מן המיפעל.

כעבור שעה קלה הגיעה למקום גיי-דת-מישטרה. או כבר נראתה הרחבה של לפני המיפעל כשדה-קטל. פועלים וקציני-ביטחון נפצעו, ושלוש-מאות הפועלים הנועמים איימו: נכבוש את המיפעל! ה-מישטרה החליטה לעצור שלושה מן ה-פועלים, את יהודה מירוחי, מרדכי מויאל, המשמש גם כחבר ועד-העובדים, ופועל נוסף, יעקב לוי, הפועלים האחרים הס-כימו להיכנס למיפעל. כשנסתיימה חקיר-

אאנק

ציבורי מתכנן ח"כ מאיר כהן, שהחליט לטפל ולבי-דוק את טענותיהם של מויאל ומירוחי המושעים, ולצייגם כעורר-דין ללא שכר.

רתם של השלושה, והפועלים פנו לחזור למיפעל, התייצבה לפניהם שורה של קציני-ביטחון שמנעו מהם את הכניסה. כשביקשו את ביגדיהם, הוכנסו לחדר קטן בכניסה למיפעל. בפתח החדר הוצב עליהם איש-ביטחון. חמוש בתתי-מקלע עוזר, לבל ינסו לעזוב את חדר-המעצר המאולתר. שעות אחדות לאחר-מכן קיב-לו הודעה על הפסקת עבודתם במיפעל.

יוס-הדין הגיע!

וזם להתרחשות דרמאטית זו קדמה סדרה של אירועים אחרים. סיפורו האישי של מרדכי מויאל (33), יליד מרוקו, העובד במיפעל זה של התע-שייה הצבאית כבר 12 שנים, שופך אור על חלק מן הדברים שעדיין אינם ידועים על מיפעלי תע"ש. מספר מרדכי: אני לפני כשנתיים הייתי עובד רגיל, אפילו מצטיין, עובדה שצויינה לא-פעם עלי-מנהלי המחלקה שלי. מחלקת מסגרים, השתתפתי בקורסים מטעם הנהלת המי-פעל, ואני יכול להגיד בלב שלם שאת המיפעל הגדול הזה בניתו בשתי הודיים שלי. זאת הייתה העבודה שלי, ולא איכ-פת היה לי שבמיפעל שודרת מישמעת צבאית. התרגלתי. לפני שנתיים נבחרתי לוועד-העובדים של המיפעל, והתמנית גם כחבר האיגוד הארצי של התעשייה הצבאית. מובן ש-כנציג העובדים היו לי בעיות עם הנהלת המיפעל, אבל כדור-כדל הגענו להבנה ומצאנו פשרות. התופעה החריגה הראשונה שנתקלתי בה הייתה פרישת חברי-ועד, כמעט כל מי שהיה חבר-ועד בשנים האחרונות עזב את המיפעל אחרי שנתיים